

Zamestnanci spoločnosti Slotex Fashion z Vranova nad Topľou prišli o prácu

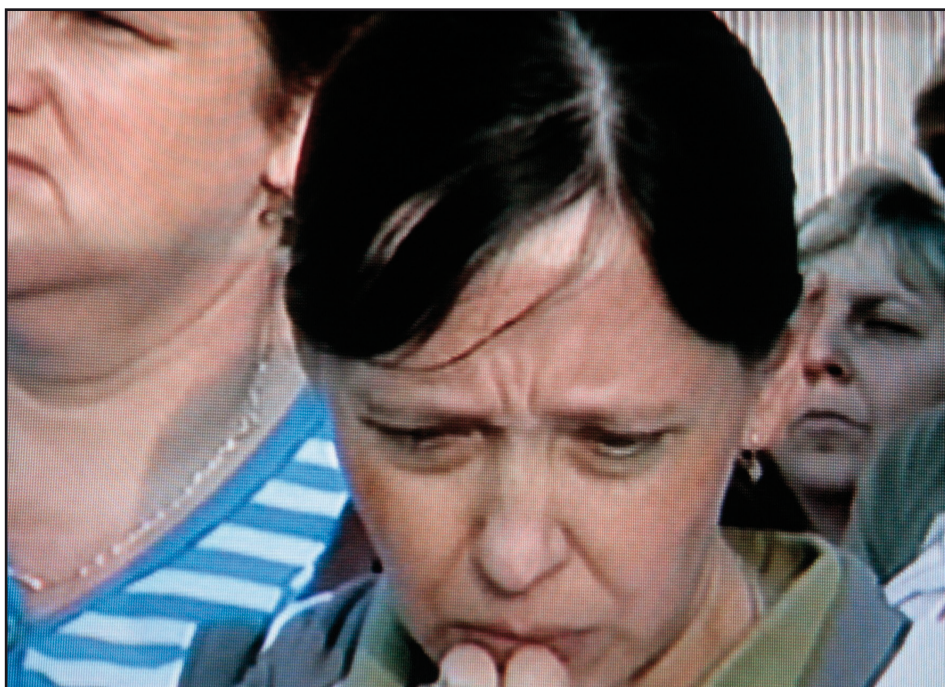
Z čoho máme ďalej žiť, ide zima, kde si tu na východe nájdeme ďalšiu prácu?

Brány spoločnosti Slotex Fashion vo Vranove nad Topľou zostali dnes ráno (3. septembra 2012) pre jej 180 zamestnancov zatvorené. Naplnili sa tak ich obavy, že pre nich firma už nebude mať po návraťte z celozávodnej dovolenky prácu.

Pracovníci odevnej fabriky si v nasledujúcich hodinách prebrali na poštách zásielky, prostredníctvom ktorých im zamestnávateľ oznámil, že s nimi k 1. septembru rozväzuje pracovný pomer pre nadbytočnosť.

Spoločnosť, ktorá sa vo Vranove nad Topľou zaoberala výrobou svetrov pre popredné svetové značky, je v súčasnosti v nepriaznivej finančnej a existenčnej situácii, uvádza sa v spomínanej listovej zásielke. Pracovníci tejto firmy s talianskou majetkovou účasťou sú rozčarovaní a cítia sa podvedení. Zamestnávateľ im dlhuje júnovú, júlovú a čoskoro aj augustovú výplatu. Sklamaní sú aj preto, že s nimi vedenie spoločnosti v uplynulých týždňoch na tému ďalšej existencie tovarne prestalo komunikovať.

„Je to neférovosť a nepoctivosť. Do poslednej chvíle sme boli nadriadenými hnaní naplňať kamióny, že je potrebné, aby sme si plnili svoje záväzky, aby sme šli, pričom vedeli, k čomu to smeruje,“ uviedla na margo ukončenia výroby v Slotexe jej zamestnankyňa Ľudmila Murínová. O ďalšom fungovaní firmy v septembri pochybovala, avšak dúfala, že im spoločnosť do

„Bohužiaľ, na Slovensku sú aj takíto zamestnávateľia, asi by bolo dobré, aby sa aj štát zamýšľal nad tým, komu a aké benefity dáva na to, aby na Slovensku podnikal,“ uviedol k situácii šičiek vo Vranove nad Topľou Jozef Balica z OZ KOVO.

konca augusta, doplatí aspoň chýbajúce mzdy. „Z čoho máme ďalej žiť, ide zima, kde si tu na východe nájdeme ďalšiu prácu?“

„Bohužiaľ, na Slovensku sú aj takíto zamestnávateľia, asi by bolo dobré, aby sa aj štát zamýšľal nad tým, komu a aké benefity dáva na to, aby na Slovensku podnikal,“ uviedol k situácii šičiek vo Vranove nad Topľou Jozef Balica z OZ KOVO. Dodal, že najschodnejšou cestou, ako sa zamestnanci firmy dostanú čo najskôr k peniazom, je ich evidencia na úrade práce, aby mohli následne poberať podporu v nezamestnanosti.

Ďalšou alternatívou, ako sa môžu dostať pracovníci firmy k chýbajúcim výplatám a odstupnému, je podľa zástupcu odborov čerpanie finančných prostriedkov z garančného fondu Sociálnej poisťovne. „Dáme podnet na vyhlásenie konkurzu na firmu pre jej platobnú neschopnosť. Očakávame však, že budú konať aj orgány činné v trestnom konaní, pretože táto firma odváža stroje, prakticky demontuje celú fabriku, pričom vyrubila niekoľko stotisícovú sekeru Sociálnej poisťovni, ako aj štátnej zdravotnej poisťovni,“ doplnil J. Balica.

(r)

(Podrobnosti o vývoji v spoločnosti Slotex Fashion vo Vranove nad Topľou sa dočítate aj na 6. strane)

ČÍSLA MESIACA

Aktivačný príspevok poberá takmer 69 tisíc Slovákov**Aktivačný príspevok poberalo na Slovensku 68 718 ľudí.**

Podľa štatistiky Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) SR najviac poberateľov, 20 726, bolo v Prešovskom kraji, teda v oblasti s vysokou nezamestnanosťou. Po ňom, tiež s vysokými číslami, nasledovali Banskobystrický (19 773) a Košický kraj (17 876). Pod 5000 poberateľov bolo v Nitrianskom (4779), Žilinskom (2745), Trenčianskom (1582) a Trnavskom kraji (1052). Najmenej ich bolo tradične v Bratislave, konkrétne 185.

Tento príspevok v sume 63,07 eura patrí občanovi a každej osobe, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje. Príspevok sa poskytuje na podporu získania, udržania alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností či pracovných návykov na účely pracovného uplatnenia. Nárok na príspevok podľa legislatívy zaniká, ak je občan vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespolu-prácu, či po zistení úradu, že osoba nevykonáva aktivity, ktoré sú podmienkou na vznik nároku na aktivačný príspevok. Nárok následne znovu vzniká po uplynutí 12 mesiacov od jeho zániku.

(r)

Nevedia si nájsť prácu**Na Slovensku je viac nezamestnaných mužov ako žien.**

Podľa posledných štatistík Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) SR žien bolo 198 305. Najviac, 39 134, ich mal Prešovský kraj. Po Prešovskom nasledoval Košický kraj. Žien, ktoré si tam hľadali prácu, bolo 35 921. Regiónom s tretím najvyšším počtom žien bez zamestnania bol Banskobystrický kraj, a to 33 193. Ďalšie priečky patria Nitrianskemu (26 458), Žilinskému (21 084), Trenčianskemu (16 576) a Trnavskému kraju (15 337). V Bratislavskom kraji nemá prácu 10 602 osôb. Spolu na úradoch práce bolo evidovaných 358 652 disponibilných uchádzačov o zamestnanie, čo znamená 13,27-% mieru evidovanej nezamestnanosti. Celkovo ich počet predstavoval 399 105 ľudí. V takom prípade sa do počtu zarátajú aj nepracujúci, ktorí nemôžu okamžite nastúpiť do zamestnania.

(r)

Ak vývoj ekonomiky v Európe a na Slovensku bude priaznivý, tak aj nezamestnanosť bude klesať, uviedol na tlačovej konferencii 3. septembra 2012 minister Ján Richter (na snímke).

Zmeny nebudú mať vplyv na konkurencieschopnosť SR**Veľmi dôležitá pre zlé postavenie zamestnancov**

Navrhovaná zmena Zákonníka práce (ZP), ktorá čaká na svoje prvé čítanie v parlamente, je veľmi dôležitá pre súčasné zlé postavenia zamestnancov. Na tlačovej konferencii 3. septembra 2012 to zdôraznil šéf rezortu práce Ján Richter (Smer-SD).

Súčasný znenie z dielne jeho predchodcu Jozefa Mihála (SaS) totiž prinieslo odklon od európskeho štandardu pracovného práva, a to možnosťou dohodnúť si v kolektívnej zmluve horšie podmienky ako v ZP. Zároveň prinieslo nevyvážený pomer vzájomného postavenia zamestnancov a ich zamestnávateľov a reálne zhoršenie pracovných podmienok zamestnancov.

Novela tak prináša posilnenie práv dohodárov o niektoré zamestnanecké výhody, zmenu definície závislej práce či zníženie reťazenia pracovných pomerov na dobu určitú. „Zmeny nebudú mať dosahy na podnikateľské prostredie ani na konkurencieschopnosť. Ak vývoj ekonomiky v Európe a na Slovensku bude priaznivý, tak aj nezamestnanosť bude klesať. Ak bude horší, tak sa to prejaví aj na Slovensku,“ vysvetlil svoj postoj.

Minister J. Richter dodal, že pri prerokovávaní a definitívnom návrhu zmien nebolo víťazov ani porazených. „Sociálni partneri v mnohom ustúpili, ale tie ústupky nemohli byť nad rámec základnej filozofie zmeny zákonníka,“ konštatoval s tým, že ministerstvo intenzívne rokovalo so všetkými partnermi, pričom sa im snažilo vyjsť v ústrety. „Každá požiadavka od veľkých zamestnávateľov bola akceptovaná,“ podotkol a ako príklad uviedol nové nastavenie flexikonta, ktoré požadovali firmy Volkswagen a U.S. Steel Košice. Napriek snahe a dohode pri väčšine návrhov však došlo k nedohode v rokovaniach so zamestnávateľmi v štyroch zmenách, a to pri definícii závislej práce, reťazenia pracovných

zmlúv na dobu určitú, možnosti dohody podmienok v kolektívnej zmluve a účinnosti ZP.

Zmeny v ZP prinášajú čiastočne vyrovnanie výhodami a svojim pracovným postavením dohodárov a zamestnancov. Rozšíriť sa totiž má podľa ministerstva práce pokrytie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru o viaceré ustanovenia. Na dohodárov sa budú primerane vzťahovať ustanovenia o pracovnom čase, teda o nadčasovej práci či pracovnej pohotovosti. Tiež budú mať možnosť aj ospravedlnenia v prípade neprítomnosti zo zdravotných dôvodov. Dohodárov sa budú týkať aj ustanovenia o minimálnej mzde, keďže sa dohody stanú pracovným pomerom.

Nebudú však mať nárok na dovolenku, ktorú pôvodne rezort plánoval pre dohodárov zaviesť. „Nie je totiž možné túto otázku riešiť pri viacerých súbežných dohodách,“ zdôvodnil rezort. Ostatné ustanovenia o odmeňovaní zamestnancov, ako nárok na stravné, sa na nich tiež vzťahovať nebudú. „Samozrejme, ak sa na tom nedohodnú odbory a firma v kolektívnej zmluve. Túto možnosť zákonník nevylučuje,“ dodal.

Navrhovaná novela prináša aj zmeny vo výpláte odstupného. „Budú mať naň nárok zamestnanci, ktorí odpracovali vo firme nepretržite aspoň dva roky,“ podotkol štátny tajomník rezortu Branislav Ondruš (Smer-SD). Maximálna hranica bude štvormesačné odstupné pre zamestnancov, ktorí robili pre jednu spoločnosť viac ako 20 rokov. Po novom už nebude možné dohodnúť v kolektívnej zmluve, aby zamestnávateľ mohol nariadiť alebo dohodnúť rozsah práce nadčas nad limit ustanovený v zákone, teda 150 hodín nadčasov. „Tým sa ruší možnosť dohodnúť v kolektívnej zmluve úpravu, ktorá je pre zamestnanca nevýhodnejšia, než ustanovuje zákon,“ vysvetľuje rezort. Výnimkou je zdravotnícky personál, ktorý bude môcť podľa zákona odpracovať až 250 hodín. (R)

**Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 17. 10. 2012**

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, s. r. o. Redakcia: ČSA č. 25, 974 01 Banská Bystrica. Tel. 0911 719 888, e-mail: stiegel@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Pavel Kúš, predseda, členovia: Ing. Daniela Lengyelová, Vladimír Filipča, JUDr. Simona Schuszteková, Irena Škrovinová, Jozef Burian. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Anita Fáková, zastupuje Mgr. Jozef Stiegel. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Po piatich mesiacoch sa zopakoval protest proti zámeru ťažiť zlato

Nechcú kyanidové lúhovanie vo svojom chotári

Presne päť mesiacov po prvom proteste proti zámeru ťažby zlata metódou kyanidového lúhovania detviaski odborári z PPS Detva protestovať s rovnakým cieľom opäť. Aktuálne protestné zhromaždenie sa v Detve uskutočnilo v stredu 5. septembra.

Zhromaždenie sa začalo na priestranstve pred Kultúrnym centrom Andreja Sládkoviča v Detve a pokračovalo protestným pochodom po uliciach Štúrova, M. R. Štefánika a Partizánska pred sídlo spoločnosti EMED Slovakia na Námestí SNP v starej Detve. Tam sa uskutočnilo zhromaždenie zamestnancov PPS Detva a občanov miest a obcí Podpoľania. „Na mieste sme doručili stanovisko Výboru ZO OZ KOVO k technicko-ekonomickej štúdii a štúdii sociálnych dopadov ťažby zlatej rudy na región,“ uviedol predseda ZO OZ KOVO pri PPS Detva Stanislav Lupták.

Prípadná ťažba bude mať podľa S. Luptáka negatívny dopad nielen na tamjšie životné prostredie, ale aj na prácu

strojárov vo výrobných halách, ktoré sa nachádzajú len niekoľko desiatok metrov od ťažobnej lokality. „Do hál, ktoré by sa mali v prípade ťažby presťahovať, bolo vynaložené od roku 2005 približne 16,7 milióna eur. Noví majitelia spoločnosti Slavia Tools, ktorých by sa ťažba mala najviac dotknúť, pri tom vôbec neuvažuje o presunutí výroby, naopak, chce výrobu ešte rozšíriť a prijať aj nových zamestnancov,“ pripomenul S. Lupták.

Na tlačovej konferencii k problematike ťažby zlata v lokalite Biely vrch, ktorá bola v Banskej Bystrici 4. septembra 2012, sa zúčastnili aj zástupcovia samospráv, občianskeho združenia Podpoľanie nad zlato a zamestnávateľov pôsobiacich v Areáli PPS. Predstavitelia dotknutých miest a obcí

vyjadrili obavy z možnej zmeny platných bankových zákonov, tak, aby samosprávy a občania nemali žiadne, alebo len veľmi obmedzené možnosti zúčastňovať sa povolovacích procesov. Všetky navyše zdôraznili, že s ťažbou zlata, ako aj s určením dobývacieho priestoru pre túto ťažbu nesúhlasia, čo už vyjadrili uzneseniami obecných a mestských zastupiteľstiev.

(r)

Spoločnosť Kremnica Gold mining stratila licenciu

Mesto žije v neistote: bude sa ťažiť?

Kremnica Gold mining stratila licenciu na povrchové dobývanie zlata.

Mesto Kremnica čaká na ďalšie kroky bankového úradu, ktoré by ozrejmili nielen zmenšenie dobývacieho priestoru, ale dali aj definitívne rozhodnutie, či sa v dobývacom priestore Kremnica - Šturec bude ťažiť. Kremnica je zo štyroch pätín ponorené v dobývacom priestore. Ako sa vyjadrila primátorka mesta Zuzana Balážová na jednej z predchádzajúcich

tlačových konferencií, „Kremnica žije v neistote, či sa tu začne alebo nezačne ťažiť.“ Mesto by uvítalo riešenie otázky dobývacieho priestoru dvoma spôsobmi. Buď zrušením dobývacieho priestoru, popri prípade jeho zmenšením z terajších 12 km² na 2 km². Licenciu na povrchové dobývanie zlata musí bankový úrad každé tri roky obnovovať. Totiž ak spoločnosť, na ktorú je dobývací priestor preveďený, do troch rokov nezačne ťažiť, bankový úrad jej licenciu odoberie.

(r)

Z komunálneho odpadu vyrábajú alternatívne palivo

Tretie zariadenie v SR, v Čechách nemajú žiadne

Životnosť skládky v Trnave predĺži nová linka na zhodnotenie odpadov, ktorú 4. septembra 2012 uviedli do prevádzky.

Zariadenie za 3,2 milióna eur tým, že dokáže z komunálneho a živnostenského odpadu vyrobiť alternatívne palivo, zníži celkový objem uložených smetí. Projekt schválilo Ministerstvo životného prostredia SR v decembri 2009, výstavba sa začala vo februári tohto roku. Linka je v poradí tretím zariadením svojho druhu na Slovensku, v susednom Česku zatiaľ nemajú ani

jednu. Zariadenie s kapacitou 23 ton za hodinu je rozmerná linka na výrobu tuhého alternatívneho paliva. Jeho hlavnou zložkou sú textilie, vlákna, papier, zmesové plasty, pet fľaše, drevo, drevené materiály, všetky upravené na častice veľkosti maximálne 40 mm. Počas výrobného procesu sa z odpadu postupne vyseparujú organické zložky, ktoré môžu byť skompostované, tiež kovy a kovové zlúčeniny, plochý papier, kartóny, textilie či fólie, ktoré putujú na recykláciu. Konečnú drvinu ako palivo odoberá rohožnícka cementáreň.

(r)

SLOVENSKÉ LODENICE

Hľadajú možnosti rozvoja

Slovenské lodenice Komárno, ktoré sa orientovali na vývoz svojich produktov do západnej Európy, sa chcú v nastávajúcom období uplatniť aj na východnom trhu starého kontinentu.

Spoločnosť začala rokovania s Ruskom, Ukrajinou a Kazachstanom a chce rozšíriť svoje portfólio o výrobu lodí. Vyhotovenie menších plavidiel realizovala spoločnosť aj v minulosti. Podľa predsedu predstavenstva Jaroslava Pappa, v krátkom čase budú rokovať so zákazníkmi z Ruska. „Bolo by predčasné hovoriť o konkrétnych dohodách. Vývoj a čas ukáže, či sa koncom roka môžeme pochváliť s konkrétnymi objednávkami,“ podčiarkol. Dodal, že zatiaľ sú zmluvne zviazané plavidlá pre holandských zákazníkov a plávajúce žeriavy pre ruských objednávateľov.

Spoločnosť chce nadviazať aj na kontakty, ktoré mali komárňanské lodenice v minulosti na nemeckom trhu, kde sa situácia v posledných rokoch výrazne nezmenila, trhové možnosti nie sú veľmi dobré. „My len dúfame, že po štyroch rokoch príde aj ten čas, keď naši bývalí zákazníci začnú opäť objednávať nové plavidlá,“ uviedol predseda.

(r)

INFLÁCIA

Výsledky porovnateľné so zvyškom regiónu

Inflácia v júni 2012 dosiahla na Slovensku v medziročnom porovnaní 3,8 %, čo je výrazne viac než priemer Európskej únie (2,5 percenta).

V rámci ostatných krajín strednej a východnej Európy (3,7 %) je však hodnota porovnateľná. Najvyššiu medziročnú infláciu v regióne strednej a východnej Európy zaznamenalo v júli susedné Maďarsko. Naopak, najpomalšie v regióne rástli ceny v Lotyšsku. K zrýchleniu rastu spotrebiteľských cien v posledných mesiacoch prispeli v SR najmä ceny potravín. Slovensko sa však v tomto smere zásadnejšie nevyvíjalo priemeru regiónu. Medziročný rast cien slovenských potravín na úrovni 4,4 % bol porovnateľný s priemerom krajín strednej a východnej Európy, ktorý dosiahol 4,5 %. Spomedzi krajín V4 rástli ceny potravín na Slovensku dokonca najpomalšie. V Českej republike však rast cien potravín ovplyvnilo aj zvýšenie redukovanej sadzby DPH z 10 % na 14 % v úvode tohto roka.

Aj v nasledujúcich mesiacoch by infláciu mal nahor ťahať najmä zrýchľujúci sa rast cien potravín. Vplyv ich globálneho zdražovania na jednotlivé krajiny však nebude rovnaký. Aj keby ceny potravín vo všetkých krajinách rástli rovnako, vzhľadom na rozličnú váhu v spotrebnom koši bude dopad tohto rastu na celkovú infláciu výrazne odlišný. Podiel potravín na celkovej spotrebe totiž zvyčajne klesá s rastúcim bohatstvom krajiny. Kým 5-percentný rast cien potravín by celkovú infláciu v Nemecku alebo Rakúsku zvýšil o 0,8 percentuálneho bodu, na Slovensku o 1,2 percentuálneho bodu, v Rumunsku by to bolo až o 1,9 percentuálneho bodu. Rast cien potravín tak výraznejšou mierou zasiahne chudobnejšie krajiny, prípadne nižšie príjmové skupiny obyvateľstva.

(r)

Optimizmus Slovákov o ekonomickom vývoji sa zvýšil

Nie sme najväčší „frfloši“

Očakávanie Slovákov na nasledujúcich 12 mesiacov sa v júli v porovnaní s januárom o niečo zlepšilo.

Oproti zime sú Slováci optimistickejší nielen ohľadom budúceho vývoja ekonomiky, predpokladaného rastu cien tovarov a služieb či vývoja nezamestnanosti, ale aj v súvislosti s vlastnou finančnou situáciou. Vyplýva to z výsledkov aktuálneho spotrebiteľského barometra, zverejneného Štatistickým úradom SR.

Pesimizmus však z našich hláv úplne nevyprchal. Osem z desiatich Slovákov si nemyslí, že hospodársku situáciu v našej krajine čaká v najbližšom období zlepšenie. Viac ako polovica sa dokonca domnieva, že to najhoršie je ešte pred nami. V porovnaní so začiatkom roka ale prišlo aspoň k určitému zlepšeniu. V januári zhoršenie hospodárskej situácie očakávalo až 72 % Slovákov. Naopak, podiel optimistov očakávajúcich zlepšenie sa v júli viac ako zdvojnásobil zo 6 % na 13 %.

Polovica slovenských domácností si myslí, že finančná situácia sa počas najbližších 12 mesiacov nezmení. Tretina predpokladá, že dôjde k zhoršeniu jej finančnej situácie. Osmina verí, že to najhoršie máme už za sebou a zlepšenie finančnej situácie v nadchádzajúcich 12 mesiacoch očakáva 13 % Slovákov.

Patríme síce k „frflošom“, avšak v Európe sa nájdu aj väčší. Nálepku najväčší pesimisti si odniesli Gréci, nakoľko zhoršenie očakáva až 62 % z nich. Pesimistickejší sú aj susední Maďari či Česi. Naopak najoptimistickejší sú severania z Estónska, Lotyšska a Švédska, kde každý tretí dopytovaný očakáva vo svojej finančnej situácii zlepšenie.

Slovenskí spotrebiteľia väčšie nákupy v ďalších mesiacoch neplánujú. Takmer polovica uviedla, že výdavky na tovary dlhobežnej spotreby obmedzí. Míňať viac na nákupy spotrebičov, elektroniky či nábytku je odhodlaných 12 % Slovákov, zvyšná tretina plánuje ponechať takéto výdavky na nezmenenej úrovni. Maloobchodníci ponúkajúcich tovary pre domácnosť tak zrejme výraznejší rast tržieb nepoteší ani v nasledujúcich mesiacoch.

V priebehu nasledujúceho roka sa chystá rekonštruovať svoje bývanie 18 % slovenských domácností, 5 % pomýšľa na kúpu nehnuteľnosti určenej na bývanie a 7 % domácností sa pohráva s myšlienkou kúpy auta. Oproti prieskumu z januára sa tak zvýšil počet Slovákov pomýšľajúcich na nové alebo minimálne krajšie bývanie.

(r)

Ďalšie dve firmy žiadajú úľavy na dani v sume 47,62 mil. eur

Sľubujú vytvoriť 1132 nových pracovných miest

Ďalší dvaja investori - Magneti Marelli Slovakia a ZKW Slovakia - požiadali Ministerstvo hospodárstva (MH) SR o poskytnutie investičnej pomoci vo forme úľavy na dani z príjmu v celkovej výške 47,62 milióna eur.

Sľubujú pritom vytvoriť spolu 1132 nových pracovných miest. Návrhy už rezort predložil do pripomienkového konania. V uplynulých dňoch MH už informovalo, že o investičnú pomoc formou úľavy na dani z príjmu vo výške 25,38 milióna eur ho v súvislosti s plánovanou realizáciou investičného zámeru požiadala firma Mondi SCP Ružomberok (o podrobnostiach sa dočítate na strane 7 pod titulkom Za investície

úľava na dani). Vládu aktuálne žiadajú o investičnú pomoc v hodnote približne 6,46 milióna eur aj firmy Fagor Ederlan Slovensko a Ekoltech. Spoločnosť Magneti Marelli Slovakia Bratislava požiadala o pomoc 27,50 milióna eur na rozšírenie existujúceho výrobného závodu v priemyselnom parku Kechnec. Sľubuje vynaložiť 56,4 milióna eur na nákup strojov a v priamej súvislosti s investičným zámerom vytvorí minimálne 612 nových pracovných miest. ZKW Slovakia Krušovce na rozšírenie existujúceho podniku na výrobu svetlometov pre automobilový priemysel vo výrobnom závode v obci Krušovce pri Topoľčanoch žiada úľavu 20,12 milióna eur. Celkové oprávnené náklady majú dosiahnuť výšku 50,30 milióna eur a vytvorenie 520 nových pracovných miest.

(r)

Zatvorenie obchodov chceme presadiť cez poslanecké návrhy

Aby boli rodiny aspoň jeden deň v týždni spolu

Zatvorenie obchodov počas všetkých štátnych sviatkov či nediel sa pokúsia odborári presadiť do Zákonníka práce cez pozmeňovacie návrhy poslancov.

Návrh novely Zákonníka práce už schválila vláda a predstreté zmeny odborárov týkajúce sa práce v obchode vo sviatok a v nedeľu tam nie sú. O Zákonníku práce by mal v septembri

rokovat parlament. Práve na jeho zasadnutí by chceli odborári presadiť zmeny prostredníctvom pozmeňujúcich návrhov poslancov vládnej strany Smer-SD.

Dôvod, prečo sa odborári snažia presadiť takúto novinku, je najmä v tom, že v obchode pracuje vyše 80 % žien. Odborári tak chcú, aby boli rodiny aspoň jeden deň v týždni spolu, a to v nedeľu alebo počas štátnych sviatkov.

(r)

RADÍME

(Dokončenie z minulého čísla)

Súčasne zákonodarca v ďalších odsekoch § 83a ZP upravuje prípadné nároky zamestnanca významne horšie než v iných národných pracovnoprávných úpravách, napr. vo výške poskytovaného finančného odškodnenia za obmedzenie zárobkovej činnosti.

Posudzovanie primeranosti je následne zásadne odlišné. Kým v inej členskej krajine posudzuje súd primeranosť obmedzenia na základe vyplácania najmenej 80 alebo 90 percent z predchádzajúceho priemerného zárobku zamestnanca, v Slovenskej republike je finančná kompenzácia len najmenej 50 percent.

Už samotný zákonný rámec je nastavený nevýhodne pre zamestnanca zo strany zákonodarcu, zákon však predpokladá ďalšie prípadné zhoršenie zo strany zamestnávateľa. Nemožno sa preto domnievať, že slovenský súd vo svojom rozhodnutí rozhodne, že napr. finančná kompenzácia v podobe 50 percent z predchádzajúceho priemerného zárobku zamestnanca je vzhľadom na obmedzenie nízka a zruší ju, pokiaľ je v súlade so zákonom. Na základe akých kritérií bude súd rozhodovať o primeranosti obmedzenia, keď mu zákonodarca ani len neposkytuje demonštratívny výpočet dôvodov neprimeranosti.

Zákomom akceptovaná nízka hranica minimálnej finančnej kompenzácie za obmedzenie zárobkovej činnosti zamestnanca nepredstavuje jediný nedostatok právnej úpravy. Podobne zákonodarca zavádza istú formu zmluvnej pokuty, ktorú je zamestnanec povinný zaplatiť zamestnávateľovi za porušenie dohodnutého zákazu. Jej výška však nie je dohodnutá a jej určenie sa ponecháva na dohodu zamestnanca a zamestnávateľa.

Hoci Zákonník práce v § 83a ods. 5 uvádza, že „zamestnanec a zamestnávateľ sa môžu v pracovnej zmluve dohodnúť na primeranej finančnej náhrade“, v slovenskej pracovnoprávnej praxi to znamená, že takéto ustanovenie sa v pracovnej zmluve zamestnanca určite objaví. Jediným limitom je skutočnosť, že nesmie presiahnuť celkovú sumu peňažnej náhrady, ktorú poskytne zamestnávateľ zamestnancovi.

V praxi môže nastať situácia, keď sa výška zmluvnej pokuty bude rovnať sume poskytnutého finančného odškodnenia za obmedzenie zárobkovej činnosti. Zamestnanec potom nebude môcť napr. jeden rok vykonávať zárobkovú činnosť v obore a keďže charakter záväzku nie je v zákone bližšie určený, nemusí nakoniec dispo-

novat' ani finančnou kompenzáciou, pretože bude musieť zaplatiť peňažnú náhradu za porušenie záväzku. Zákon ale bližšie neurčuje, kto posúdi porušenie záväzku a jeho rozsah. Z dikcie zákona to bude pravdepodobne zamestnávateľ, ktorý bude následne od zamestnanca „zmluvnú pokutu“ aj vymáhať.

Paradoxne. Pokiaľ teda poruší záväzok zamestnávateľ a nevyplatí zamestnancovi dohodnuté mesačné finančné odškodnenie, môže zamestnanec nanajvýš písomne vypovedať dojednaný zmluvný

nie samotného pracovného pomeru, keďže zákon dĺžku obmedzenia neviaže na dĺžku trvania pracovného pomeru. Rovnako možno argumentovať aj pri skončení pracovného pomeru z určitých dôvodov, ktoré jednoducho nebudú odôvodňovať použitie konkurenčnej doložky.

Zamestnávateľ napr. skončí pracovný pomer z hospodárskych dôvodov, zamestnanec nemal žiadny podiel na skončení pracovného pomeru, stratí pravidelný príjem a ešte k tomu bude aj navyše obmedzený pri hľadaní si novej pracovnej pozí-

Konkurenčná činnosť v pracovnom práve

záväzok do 15 dní od uplynutia jeho splatnosti (záväzok zaniká doručením výpovede druhej strane).

Keď poruší zmluvný záväzok zamestnanec, zamestnávateľ by mu nemal vyplatiť dohodnuté finančné odškodnenie (Zákonník práce neuvádza) a súčasne bude od neho zamestnávateľ požadovať dohodnutú primeranú peňažnú náhradu. I keď je nevyplatenie finančného odškodnenia zo strany zamestnávateľa za porušenie záväzku zamestnancom pochopiteľné, možnosť uplatnenia akejkoľvek zmluvnej pokuty je v príkrom rozpore s rovnovážnym súkromnoprávnym postavením subjektov. Paušalizovaná náhrada škody je samozrejme istejším spôsobom náhrady škody zamestnávateľovi. Tá ale porušením záväzku zamestnancom vôbec nemusela vzniknúť a zamestnávateľ by musel preukazovať či, ako a v akej výške utrpel škodu.

Negatívnym aspektom právnej úpravy obmedzenia konkurenčnej činnosti zamestnanca je i absolútne nezohľadnenie súčasnej praxe vyskytujúcej sa na trhu práce. Zneužitie inštitútu konkurenčnej doložky možno identifikovať v prípade, keď zamestnávateľ uzatvorí so zamestnancom pracovnú zmluvu s uplatnením skúšobnej doby i konkurenčnej doložky a následne takýto pracovný pomer počas trvania skúšobnej doby skončí.

Predĺženie skúšobnej doby v zmysle novely Zákonníka práce s účinnosťou od 1. 9. 2011 poskytuje dostatočný priestor, aby zamestnanec získal relevantné informácie o činnosti a organizácii výroby spoločnosti alebo aj nie. Z dikcie zákona sa konkurenčná doložka uplatní aj v tomto prípade, pričom trvanie takéhoto obmedzenia môže byť zásadne dlhšie ako trva-

cie. Keďže každý zamestnanec sa v rámci pracovného života spravidla špecializuje na určitú oblasť, hľadanie primeranej práce bez konkurenčného charakteru k predmetu činnosti zamestnávateľa môže predstavovať neprekonateľnú prekážku.

Riešením by sa pochopiteľne stalo uplatnenie zániku platnosti dojednanie o uzatvorení konkurenčnej doložky v prípade, ak príde k skončeniu pracovného pomeru napr. v skúšobnej dobe alebo počas prvého roku trvania pracovného pomeru (analogicky ako pri dĺžke trvania záväzku zamestnanca).

Záverečné zhrnutie predstavenia nového právneho inštitútu preto smeruje najmä ku konštatovaniu jeho zásadnej nevýhodnosti pre zamestnancov. Nielenže prichádza k obmedzeniu hľadania novej práce po skončení pracovného pomeru, ale takéto obmedzenie je kompenzované nízkou peňažnou náhradou, ktorej vyplácanie zamestnávateľom môže byť po skončení pracovného pomeru nie veľmi stabilné. Rovnako existencia akejkoľvek pokuty pre zamestnanca nesvedčí o snahe slovenského zákonodarcu poskytnúť zamestnávateľovi a zamestnancovi rovnaké podmienky.

Neprijateľne tak z tohto pohľadu vzniká i možnosť paušálne vymedziť v kolektívnej zmluve podľa § 83a ods. 9 Zákonníka práce určitý okruh zamestnancov, u ktorých sa bude obmedzovať zárobková činnosť po skončení pracovného pomeru, dohodnúť minimálnu mieru peňažnej náhrady a pod.

Vypracoval: JUDr. Marek Švec, špecialista – právnik OZ KOVO

Okolo 180 zamestnancov textilnej firmy s talianskou majetkovou účasťou Slotex Fashion nedostalo výplaty za mesiace jún a júl a v pondelok 3. septembra sa im skončila dvojtýždňová dovolenka. Vo Vranove nad Topľou sa šíria informácie, že firma sa potichu sťahuje do Rumunska. Preto sa jej vranovskí zamestnanci obávajú, či budú mať kde nastúpiť po dovolenke do práce. Prinášame chronologický prehľad udalostí v spoločnosti.

ZALOŽILI ODBOROVÚ ORGANIZÁCIU

V textilnej továrni SLOTEX Fashion, s. r. o., so sídlom vo Vranove nad Topľou 8. augusta 2012 založili odborovú organizáciu. Zamestnancov fir-

Zástupca odborového zväzu KOVO Jozef Balica uviedol, že podľa jeho zistení ani dnes (31. augusta 2012, pozn. red.) výplaty pracovníkom firmy Slotex nenabehli na účet. Riaditeľ firmy dal výpoveď a odborári v tejto situácii nemajú s kým rokovať.

Zamestnanci sú nespokojní

Taliansky zamestnávateľ im nevyplatil mzdy za jún a júl 2012

my s talianskou majetkovou účasťou trápia meškajúce výplaty.

„Vo firme Slotex Fashion bola dnes založená odborová organizácia s príslušnosťou k Odborovému zväzu (OZ) KOVO ako reakcia na pomery, ktoré sa vyskytujú u spomínaného zamestnávateľa. Ide predovšetkým o nepravidelné vyplácanie miezd a zadržávanie plátov,“ uviedol člen predsedníctva OZ KOVO Jozef Balica.

Firma dlhuje svojim zamestnancom mzdy za mesiac jún a júl. Platy v areáli bývalej Slovenky, kde pracuje momentálne približne 180 žien, sú pritom podľa slov J. Balicu dosť nízke. „Podľa informácií, ktoré mám, ide o zárobok na úrovni 330, 340 eur mesačne v hrubom. Zamestnanci tak majú problém ušetriť si a preklenúť nepriaznivé obdobie.“

J. Balica ďalej informoval, že na budúci týždeň po zaregistrovaní odborovej organizácie plánuje OZ KOVO odštartovať rokovanie s vedením Slotexu, ktoré budú zamerané na riešenie vzniknutej situácie. „Pôjdeme štandardným spôsobom: rokovanie so zamestnávateľom, informovanie verejnosti a zamestnancov o celej záležitosti, pričom nevyučiníme ani podania na inšpektorát práce či kriminálnu políciu. Nevyplatenie mzdy sa kvalifikuje ako trestný čin,“ zdôraznil člen predsedníctva OZ KOVO.

ODBORY CHCÚ ZAČAŤ SOCIÁLNY DIALÓG

Zástupcovia Odborovej organizácie (OZ) KOVO sa pokúsia vo štvrtok (16. 8.) nadviazať sociálny dialóg s vedením spoločnosti Slotex Fashion.

„Na štvrtok 16. augusta sme požiadali vedenie spoločnosti Slotex Fashion o stretnutie, na ktorom by sme chceli odštartovať vzájomný sociálny dialóg a získať odpovede na otázku, ako plánuje riešiť zamestnávateľ problém nevyplatených miezd svojich zamestnancov,“ vysvetlil J. Balica. Ako dodal, na spomínanom stretnutí by sa mal zúčastniť aj predseda OZ KOVO Emil Machyna. J. Balica ďalej poznamenal, že problém nevyplatených miezd približne 180 zamestnancov továrne, z ktorých tvoria rozhodujúcu časť ženy vo výrobe, si žiada čo najrýchlejšie riešenie. „Ľudia nemajú peniaze, nie je z čoho platiť účty. Na druhý týždeň sa zároveň začína v továrni dvojtýždňová celozávodná dovolenka.“

„Chcel by som ešte raz zdôrazniť, že našim záujmom je, aby sa zamestnávateľ začal zaoberať riešením problému nevyplatených miezd čo najskôr. Nebudeme súhlasiť, aby sa tým zaoberal

až po uplynutí celozávodnej dovolenky po dvoch týždňoch,“ povedal J. Balica. Dodal, že OZ KOVO bude po rokovaní so zamestnávateľom informovať o jeho výsledkoch zamestnancov firmy. „Ľuďom chceme povedať, čo sa nám podarilo vybaviť a aké budú naše ďalšie postupové kroky vrátane prípadného štrajku.“

ZAMESTNANCI VSTÚPILI DO ŠTRAJKOVEJ POHOTOVOSTI

Zamestnanci spoločnosti Slotex Fashion 16. augusta 2012 vstúpili do štrajkovej pohotovosti. Vyjadrili tak nespokojnosť s pomermi vo firme.

V areáli textilnej spoločnosti s talianskou majetkovou účasťou, sa stretli zástupcovia odborového zväzu (OZ) KOVO s riaditeľom Slotexu Antoniom Maggiom i s približne 180 nespokojnými zamestnancami. „Na dnešnom stretnutí sme žiadali bezpodmienečne doplatenie miezd. Ľuďom tu chýba každé euro, ktoré nedostanú, zárobky sú tu niečo nad 300 eur,“ povedal novinárom po ukončení dnešného rokovania vo Vranove nad Topľou predseda OZ KOVO Emil Machyna.

Vyplatenie chýbajúcich miezd by však mohla podľa jeho slov skomplikovať súčasná ekonomická situácia vo firme. Spoločnosť má zároveň podližnosti voči Sociálnej poisťovni. „Vieme, že tu už bola vykonaná exekúcia. Táto spoločnosť podľa môjho názoru, no neviem to povedať na 100 %, už nemá nič a je to spoločnosť bez majetku. Bude teda záležať na vlastníkoch, či sú ochotní poskytnúť zdroje, aby boli ich záväzky prefinancované,“ konštatoval E. Machyna.

„Z vyjadrení zamestnávateľa vyplynulo, že koniec roka je neistý, že zákazková náplň je istá do konca októbra. Pokiaľ bude takýto stav, tak tu zadržávanú mzdu by mal vyplatiť čo najskôr, pretože potom už nebude šanca,“ uviedol v tejto súvislosti člen predsedníctva OZ KOVO Jozef Balica.

Ak nebudú po návrate zamestnancov do výroby splnené ich nároky, sú pripravení vstúpiť do ostrého štrajku. Odbory sú zároveň pripravené podať návrh na vyhlásenie konkurzu na spomínanú spoločnosť. V tomto prípade by požiadali zamestnanci o vyplatenie chýbajúcich miezd Sociálnu poisťovňu cez garančný fond.

ČO BUDE S FIRMOU ĎALEJ ZATIAĽ NEVEDNO

Nad ďalším fungovaním spoločnosti Slotex Fashion vo Vranove nad Topľou visí otáznik. Približne 180 jej pracovníkov sa obáva, že pre nich

nebude mať zamestnávateľ po skončení celozávodnej dovolenky prácu. Textilná firma s talianskou majetkovou účasťou so svojimi zamestnancami nekomunikuje. O nadviazanie dialógu vo vzťahu k úzkemu vedeniu továrne sa v uplynulých dňoch pokúšali aj odbory a vranovský úrad práce, no ich snaha dopadla neúspešne.

Zamestnanci spoločnosti Slotex Fashion vstúpili ešte 16. augusta tohto roka do štrajkovej pohotovosti. Vyjadrili tak nespokojnosť s pomermi vo firme, ktorá im dlhovala júnové a júlóvé výplaty. Od vedenia spoločnosti očakávali, že im chýbajúce mzdy vyplatí ešte pred ich opätovným nástupom do práce. Momentálne však nie je isté či pre nich nejaká ďalšia práca v priestoroch vranovskej továrne vôbec bude. Medzi pracovníkmi fabriky sa totiž šíria informácie o sťahovaní výroby do Rumunska.

„Z firmy sa údajne vyvážajú stroje a zariadenia, nikto nevie povedať, aká bude jej ďalšia perspektíva,“ povedal 31. augusta 2012 po stretnutí s nespokojnými zamestnancami Jozef Balica z odborového zväzu (OZ) KOVO. Ako ďalej uviedol, pracovníci a odbory už nemôžu získať informácie o ďalšom smerovaní Slotexu ani od jej doterajšieho riaditeľa Antonia Maggia, ktorý na svoju funkciu v uplynulých dňoch rezignoval.

Uplýnosť postihne zamestnancov spomínanej fabriky v súčasnosti jasne nie je. „Vo Vranove sme sa dnes zišli, aby sme sa spoločne poradili, čo budeme ďalej robiť. Je možné totiž, že sa naplnia predtuchy o konci firmy a bolo potrebné povedať, akým spôsobom budú vyriešené záväzky voči zamestnancom, pretože v celkovom úhrne nevyplatených miezd ide o čiastku prevyšujúcu 100 tisíc eur,“ poznamenal J. Balica. Ak by pracovníci nedostali ani augustové výplaty, dlžná suma by narástla o ďalších približne 50 tisíc eur.

„Presvedčíme sa na mieste či tým ľuďom niekto zadefinuje prácu, alebo nie. Následne si určíme ďalšie postupové kroky,“ poznamenal J. Balica s tým, že jednou z možností by mohla byť aj snaha o vyhlásenie konkurzu na spomínanú firmu.

Vranovský Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) požiadal v uplynulých dňoch spoločnosť Slotex Fashion emailom o stanovisko či bude vo Vranove nad Topľou hromadne prepúšťať. „Do dnešného dňa sme žiadne vyjadrenie neobdržali. Manažment nedvíha telefóny, nie je dostupný,“ uviedla 31. augusta 2012 pre novinárov riaditeľka odboru služieb zamestnanosti ÚPSVaR Oľga Rimárová. Podobné skúsenosti pri kontaktovaní konateľa spoločnosti, ktorý údajne pôsobí v Bratislave, majú aj zástupcovia médií a odborovej organizácie. „Nikto doteraz naozaj nedokázal povedať, že čo bude s firmou ďalej,“ uzavrel J. Balica.

Nezamestnaneckú dávku poberá v SR takmer každý desiaty bez práce

Počet poberateľov na stabilnej úrovni

Nezamestnaneckú dávku poberá na Slovensku v priemere každý desiaty nezamestnaný evidovaný na úrade práce.

Podľa aktuálnych údajov Sociálnej poisťovne (SP) za júl tohto roka bolo na túto dávku odkázaných 41 147 ľudí. Počet poberateľov si drží už niekoľko mesiacov stabilnú úroveň, pričom od februára minulého roka sa nevie dostať pod hranicu 40 000.

V roku 2011 boli najvyššie údaje o poberateľoch dávky v nezamestnanosti zaznamenané v apríli, a to 45 617 odkázaných osôb. Ich počet počas roka kolísal, avšak okrem januára sa neustále držal nad 40 000. Priemerná mesačná výška dávky predstavovala 289 eur a celoročné výdavky poisťovne na túto oblasť podpory boli 163,51 milióna eur. Najvyššie údaje za rok

2010 sa dosiahli v marci, keď dávku dostávalo 48 716 osôb. Počet poberateľov tejto dávky počas spomínaného roka klesol, a to z januárových 45 300 na decembrových 37 408 ľudí. Výdavky na tento počet ľudí odkázaných na šesťmesačnú podporu po strate zamestnania predstavovali za celý rok 150,68 milióna eur, pričom priemerná výška dávky bola 257 eur.

V roku 2009, v krízovom období, rástol počet ľudí odkázaných na uvedenú dávku takmer počas celých 12 mesiacov. Vrchol dosiahol v auguste so 63 495 poberateľmi. V roku 2009 poberalo uvedenú dávku v priemere 50 602 ľudí. Ich počet medziročne vzrástol o 125 %, keď v roku 2008 ich bolo 22 527. Viac poberateľov zaznamenalo Slovensko ešte v roku 2005, a to 75 897. Uvedené dávky vyšli SP v roku 2009 na 172,58 milióna eur.

(r)

Priemerné obdobie práceneschopnosti stúpa

Najviac sa maróduje v Prešovskom kraji

Priemerné obdobie trvania práceneschopnosti (PN) predstavovalo v júli tohto roka za celé Slovensko 61,40 dňa.

PN tak od začiatku roka vzrástla takmer o 17 dní. Informuje o tom Sociálna poisťovňa (SP) na svojej internetovej stránke. Najkratšie obdobie PN na jeden prípad v siedmom mesiaci vykazovali okresy Myjava (38,87 dňa),

Komárno (39,77 dňa) a Snina (39,86 dňa). Naopak, najvyššie čísla zaznamenali okresy Svidník (106,39 dňa), Stropkov (88,08 dňa) a Medzilaborce (87,62 dňa). Práceneschopnosť dosiahla v júli 2012 za celé Slovensko v priemere 3,49 %. Najvyšší podiel nepracujúcich mal Prešovský kraj, a to 5,40 %. Najmenej ich tradične bolo v Bratislavskom kraji, konkrétne 1,89 %.

(r)

Mondi SCP má za pomoc 25,38 mil. eur zachovať pracovné miesta

Za investície úľava na dani

Firma Mondi SCP Ružomberok v súvislosti s plánovanou realizáciou investičného zámeru požiadala 15. augusta 2012 Ministerstvo hospodárstva (MH) SR o investičnú pomoc formou úľavy na dani z príjmu vo výške 25,38 milióna eur.

„Realizáciou investičného zámeru sa nepredpokladá vytvorenie nových pracovných miest, ale zachovanie 383 súčasných pracovných miest, ktoré by v dôsledku zvyšovania efektivity výroby celulózy ako aj papiera boli postupne redukované a do roku 2016 by boli zrušené,“ konštatuje spoločnosť v návrhu na poskytnutie investičnej pomoci.

Ministerstvo hospodárstva si však ako podmienku poskytnutia pomoci kladie zachovanie dvojnásobného počtu pracovných miest, ako pôvodne navrhovalo Mondi SCP. „Novému vedeniu MH SR sa podarilo vyrokovať podmienky, podľa ktorých sa spoločnosť zaviazala udržať 766 pracovných miest na obdobie 6 rokov, čo

sú rozhodne prísnejšie podmienky pomoci než tie, za akých bola pomoc schvaľovaná predchádzajúcim vedením ministerstva,“ konštatoval hovorca ministra hospodárstva Stanislav Jurikovič.

Realizácia investičného zámeru vo výške 95 miliónov eur je rozložená na obdobie rokov 2012 až 2015. „Požadovaná investičná pomoc spĺňa znaky investičnej pomoci, cieľom ktorej je podpora rozšírenia existujúcej výrobnéj kapacity v existujúcom výrobnom závode,“ konštatuje v materiáli MH SR. S. Jurikovič pripomína, že každý návrh na poskytnutie investičnej pomoci vychádza z hodnotenia konkurenčnej doložky, ktorá komplexne mapuje konkurenciu žiadateľa. „Vytváranie pracovných miest je iba jedným z kritérií, ktoré posudzuje vláda SR pri definitívnom rozhodnutí o pomoci, ďalšími podmienkami sú stabilita spoločnosti, exportná činnosť, plánované daňové odvody, nárast technologického indexu na Slovensku, ale aj dopady na životné prostredie a udržateľnosť zamestnanosti v subdodávateľskej sieti,“ priblížil S. Jurikovič.

(r)

KRÁTKO

ZÁKON O PROBLÉME ŠIKANOVANIA NA PRACOVISKU

Návrh zákona, ktorý sa poslankyňa Mária Ritomská v spolupráci s občianskym združením Práca a vzťahy chystá v parlamente predložiť, by mal definovať základné pojmy šikanovania na pracovisku, povinnosti zamestnávateľa riešiť takéto problémy, ako aj trestnoprávnu zodpovednosť pri dokázaní viny. Poslancov by o potrebe prijatia takéhoto zákona mali presvedčiť aj konkrétne príbehy šikanovaných ľudí, ktoré budú súčasťou dôvodovej správy návrhu zákona. Šikanovanie v práci, takzvaný mobbing, je podľa M. Ritomskej celospoločenský problém. „V zákonoch na Slovensku nie sú konkrétne odkazy na riešenie problému mobbingu, čo je nevyhnutné v najbližšom čase zmeniť vzhľadom na stupňujúci sa výskyt tohto javu. Obetiam mobbingu treba pomáhať, mnohí z nich ostávajú mimo spoločnosti, končia na úradoch práce, šikana na nich zanecháva vážne zdravotné problémy po celý život,“ povedala M. Ritomská.

EURÓPSKA ÚNIA O MINIMÁLNEJ MZDE

V Európskej únii sa čoraz hlasnejšie ozývajú hlasy, ktoré požadujú odklon od politiky úsporných opatrení k politike stimulujúcej zamestnanosť. V novom balíku na oživenie hospodárstva s veľkým počtom pracovných miest by mohlo mať významné miesto zavedenie inštitútu minimálnej mzdy v Európe. Nejde však o opatrenie, ktoré by bolo zo všetkých strán vítané. Nakoľko však existujú silné sociálne rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi, čoraz viac sa zdôrazňujú výhody, ktoré by také opatrenie prinieslo – boj proti cezhraničnému sociálnemu dumpingu, väčšia sociálna spravodlivosť, obmedzenie jednosmernej migrácie pracovnej sily v Európe a obmedzenie chudoby napriek zamestnaniu.

SLOVENSKÝ HDP NA OBYVATEĽA DOSAHUJE 73 % PRIEMERU EÚ

Hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa podľa parity kúpnej sily sa vlni na Slovensku rovnal 73 % priemeru Európskej únie. V Luxembursku to bolo 274 % priemeru EÚ, v Bulharsku 45 % priemeru EÚ. Údaj za Luxembursko je však skreslený veľkým počtom ľudí zo susedných štátov, ktorí v krajine pracujú, ale HDP na obyvateľa sa vyratúva iba podľa počtu ľudí, ktorí v nej žijú. V rámci ostatných krajín má najvyšší HDP na obyvateľa Holandsko, ktoré sa nachádza zhruba o jednu tretinu vyššie ako priemer EÚ. Nasledujú Rakúsko, Írsko, Švédsko a Dánsko, kde je HDP na hlavu vyšší o približne 25 % ako priemer. Najbližšie k priemeru EÚ sú Taliansko a Španielsko, Francúzsko je 7 % nad priemerom EÚ, Nemecko je 20 % nad priemerom EÚ, pričom Veľká Británia, Fínsko a Belgicko sú 8 % až 18 % nad priemerom EÚ. Cyprus, Slovinsko, Malta, Grécko a Česko sú 8 % až 20 % pod priemerom EÚ. Portugalsko je 23 % pod priemerom EÚ. V Estónsku, v Maďarsku, v Poľsku, v Litve a v Lotyšsku bol HDP na hlavu o 33 až 42 % nižší ako priemer EÚ. Najchudobnejšie krajiny sú Rumunsko a Bulharsko, ktoré sú 51 % a 55 % pod priemerom EÚ.

Pripravil:
Rudolf Brázdovič

POZVÁNKA NA SLOVENSKO

Aplend ponúka atraktívnu destináciu

Slováci objavili čaro domácej dovolenky. Potvrdzujú to aj plne obsadené ubytovacie zariadenia apart-hotelovej siete Aplend na Slovensku s kapacitou 1100 lôžok.

Leto patrí hlavne rodinám s deťmi, ktoré dávajú prednosť 5-dňovým až týždenným pobytom. Najvyhľadávanejšie pre rodiny cez letnú sezónu sú pritom domáce ubytovacie zariadenia v rezortoch v blízkosti kúpalísk a akvaparkov. Tí uprednostňujú apartmánové ubytovanie s vlastnou stravou pred polpenziou. Najčastejší dopyt pri rodinnej dovolenke je v cenovej relácii 300 až 400 eur. Dvojice naproti tomu preferujú vikendové pobyty v all inclusive hoteloch a využívajú pritom najmä mimosezónne zľavy. Informoval o tom riaditeľ spoločnosti Aplend, s. r. o., Martin Rudolf Matejka.

„Najväčšia vyťaženosť našich zariadení je z celého roka práve v letných mesiacoch, kedy mamičky plánujú dovolenky nielen so svojimi deťmi, ale aj s rodinnými známymi a priateľmi. Majú radi ubytovanie, ktoré sa približuje ich domácejmu komfortu a rodinnej pohode. Môžu si v nich sami variť, takže ušetria na strave a za dovolenku zaplatia často aj dvojnásobne menej v porovnaní s poskytovateľmi tradičného ubytovania. Pritom vyhľadávajú lokality v blízkosti jazier, termálnych kúpalísk a akvaparkov, kde si deti užijú vodu, slnko a letné športy. Naopak, dôchodcovia vyhľadávajú ubytovanie v tichom horskom prostredí, najmä v našich veľhorách, kde sa môžu prechádzať na čerstvom vzduchu. Slovenské rodiny sú našimi stálymi klientmi, ale každoročne pribúdajú aj českí turisti. Tí tvoria 35-40 % všetkých návštevníkov už viac než 4 roky. Celé skupiny Čechov navštevujú naše slovenské rezorty v rámci pobytových zájazdov,“ povedal R. Matejka.

Podľa R. Matejku je naša krajina atraktívnou destináciou pre zahraničných turistov,

najmä zo susedných štátov a Slovensko má veľkú budúcnosť v oblasti cestovného ruchu. Návštevníkov prichádzajúcich k nám však zaujíma hlavne úroveň ubytovacích možností a v neposlednom rade doplnkové služby, ktoré majú k dispozícii v rezortoch. Dnešní turisti sú už rozmaznaní zahraničnou ponukou z prímorských destinácií. Očakávajú preto kvalitu aj na Slovensku. Preto by majitelia ubytovacích zariadení mali dbať na odborný, slušný a priateľský personál, na pohostinnosť, ale aj doplnkové služby, zábavu a pohodu v strediskách cestovného ruchu. Tieto faktory limitujú vo všeobecnosti zvýšenie vyťaženia kapacít slovenského cestovného ruchu a budovanie referencií Slovenska ako kvalitnej destinácie cestovného ruchu.

„Aplend funguje tak, že si od majiteľov prenajíma turistické apartmány v atraktívnych lokalitách. Tie potom spravuje vlastným manažmentom, odborným personálom a svojim know-how. Našou hlavnou skupinou sú rodiny s deťmi a rast predaja signalizuje, že napriek zložitej ekonomickej situácii sú klienti ochotní minúť svoje peniaze, pokiaľ dostanú dobrý produkt za vynikajúcu cenu. Práve filozofia najlepšieho pomeru medzi cenou a kvalitou umožňuje neustály rast tohto typu rodinnej dovolenky. Ponúkame 16 ubytovacích zariadení – apart-hotelov a rezortov, s kapacitou asi 1100 lôžok, v Nízkyh a Vysokých Tatrách, na Donovaloch, Martinských holiach a Malej Fatre. Medzi našich najvýznamnejších klientov patria veľké cestovné kancelárie z Čiech, Poľska, Maďarska, Nemecka, Ruska a Ukrajiny. Okrem toho ponúkame apartmány aj v Bulharsku a Chorvátsku, kde plánujeme ďalší rozvoj. K tomu mienime pridať kapacity v strediskách s termálnymi bazénmi na južnom Slovensku a expanziu do českých lyžiarskych stredísk,“ uzavrel R. Matejka.

UVAŽUJME SPOLOČNE

Biologické zbrane sú stále pod drobnohľadom Európy

Švajčiarska Ženeva bola v uplynulých dňoch hosťom pravidelného stretnutia približne tristo expertov zo 120 štátov sveta, ktoré pristúpili k Dohovoru zákaze biologických zbraní (BWC).

Tento dokument je základom diskusií, dohôd a opatrení odborníkov týchto krajín, smerujúcich k zákazu vývoja, výroby, skladovania bakteriologických (biologických) a toxínových zbraní. Dokument je platný od roku 1975, a postupne ho ratifikovalo dnes už 162 štátov sveta, Slovensko nevyvímajúc.

„Zmluvné štáty tohto dohovoru sa zavazujú napomáhať čo možno najširšej výmene zariadení, materiálov a vedeckých a technických informácií na využitie bakteriologických (biologických) agensov a toxínov na mierové účely, pričom majú zároveň právo sa zúčastniť na takej výmene. Môžu spolupracovať individuálne alebo spoločne s ďalšími štátmi, alebo medzinárodnými organizáciami pri rozvoji a aplikácii vedeckých objavov v oblasti bakteriológie (biológie) za účelom predchádzania výskytu chorôb alebo na iné mierové účely,“ uviedol stály zástupca Ministerstva zdravotníctva SR na týchto konferenciách MUDr. Cyril Klemta, krajský hygienik Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Banskej Bystrici.

Dodáva, že súčasťou stretnutia boli špecializované semináre mnohých mimovládnych organizácií, či Interpolu k danej problematike, ktoré slúžia ako študijné materiály pre potreby Informačného centra pre bakteriologické (biologické) a toxínové zbrane a národného orgánu BWC pri RÚVZ Banská Bystrica. Odborníci podľa MUDr. C. Klemta v súčasnosti za najväčšie možné riziko považujú zneužitie biologických zbraní teroristickými skupinami.

„Nie je to vylúčené, práve preto je nutné byť v strehu a byť pred teroristami vždy o krok vpred. To sa týka nielen biologických zbraní. Sú na to pripravené aj keď nie veľké, ale vysoko erudované tímy odborníkov, ktoré sa tejto oblasti teoreticky venujú a vedľa adekvátne reagovať na požiadavky medzinárodného spoločenstva,“ zdôrazňuje MUDr. C. Klemta.

Možnosť použitia biologických zbraní je totiž dosť reálna. Účinok biologickej zbrane je založený na choroboplodných vlastnostiach mikroorganizmov a ich produktov. Biologické zbrane sú vlastne infekčné choroby, fungujúce na princípe nejakého mikroorganizmu, najčastejšie patogénu, alebo ním produkovanej látky (najčastejšie toxínu). Ich cieľom je spravidla človek, u ktorého má vyvolať chorobný stav - infekčné ochorenie, či otravu, ktorých priamym následkom je jeho významné oslabenie, či smrť. Medzi biologické agensy, ktoré by mohli byť použité v biologickej vojne proti ľuďom, patria napríklad vírusy varioly (pravých kiahní), Eboly, hemoragických horúčok, žltej zimnice, kliešťovej encefalitídy, ale aj mnohé druhy baktérií. V širšom slova zmysle možno za biologické zbrane považovať aj mikroorganizmy, rýchle znehodnocujúce fosilné palivá, patogény likvidujúce plodiny a dobytok, čo následne vyvoláva hladomor.

**Spracovala Mária Tolnayová
hovorkyňa RÚVZ B. Bystrica**